

Doping Lance Armstrong a EPO

Lenka Macháčková

V roce 2012 Antidopingová agentura USA (USADA) obvinila Armstronga z užívání nedovolených a zakázaných podpůrných prostředků. Doping mu byl prokázán a přišel o všech sedm titulů z Tour de France, ta v letech 1999 – 2005 nebude mít žádného vítěze, protože i soupeři Armstronga podváděli (např. Alex Zuelle, Jan Ulrich, Floyd Landis, Tyler Hamilton, Ivan Basso a další).

Armstrong reagoval podáním žaloby na USADA, podle které agentura porušuje ústavní právo sportovců na spravedlivý proces a nemá pravomoc vést tento případ. Travis Tygart, ředitele USADA, pak obvinil z osobní msty. Jeho žaloba byla vzápětí zamítnuta, neboť soudce Sam Sparks ji označil za snahu získat veřejné mínění na svou stranu. Armstrong reagoval podáním nové žaloby, která byla oproti původní zredukována z 80 na 25 stran. I nadále v ní tvrdí, že USADA poškozuje jeho ústavní práva a nemůže jej obviňovat a sankcionovat.

Dne 23. srpna 2012 Armstrong na svém webu prohlásil, že už nemá sílu dál bojovat s USADA. Agentura následně oznámila, že Armstrongovi odebere všech sedm titulů z Tour de France. Rozhodnutí USADA potvrdila Mezinárodní cyklistická unie (UCI) dne 22. října 2012. Pat McQuaid, její šéf, doslova prohlásil: „Pro Lance Armstronga není v cyklistice místo. ... UCI se nebude odvolávat proti zprávě Americké antidopingové agentury (USADA), potvrzujeme její závěry a zbavujeme Armstronga všech jeho titulů.“ Armstrong musí vrátit peníze z výher, platu ve stáji, sponzorských smluv, dokonce i svou olympijskou medaili ze Sydney.

14. ledna 2013 natočila Oprah Winfreyová s Armstrongem rozhovor pro svou talk show a ještě před jejím odvysíláním potvrdila informace médií, že cyklista v rozhovoru poprvé připustil, že užíval zakázané látky. Armstrong se stejný den také omluvil zaměstnancům nadace Livestrong, jíž byl dlouhá léta hlavním reprezentantem.

Protože se Armstrong téměř výlučně účastnil pouze Tour de France, tím měl i určitou výhodu před ostatními, protože se při mimosoutěžních odběrech, kdy by byl s největší pravděpodobností pozitivní, velice umně skrýval před dopingovými komisaři. Ostatní závodníci, kteří se umístili na závodech nejvyšší kategorie do 3. místa, podstupovali automaticky dopingové kontroly a to platilo i pro další vylosované závodníky z pelotonu. Samozřejmě museli všichni špičkoví závodníci uvádět místa svého pobytu, a když nebyli přistiženi na těchto místech třikrát v průběhu osmnácti měsíců, měl automaticky následovat trest. To se ale nedělo. Profitýmy i sám Armstrong měli své „detektivy“, kteří hlídali vstup do hotelů, kde závodníci přebývali, a ihned dávali avízo závodníkům, kdyby se snad zjevil

neočekávaně nějaký neohlášený komisař. Často se jim také dostávala nezákonně dopředu informace o tom, kdy přijedou dopingoví komisaři. Většinou to věděli v předstihu několika hodin či dokonce dnů, a tak se mohli náležitě „připravit“ na odběry, aby byli čistí.

V případě, že komisař i přesto pronikl do nějakého komplexu utajeně, nejdříve šli na kontrolu závodníci, kteří měli vše v pořádku a zároveň všemožně zdržovali, aby mohli ostatní použít krycí látky, např. na snížení počtu erytrocytů. Všichni výše uvedení cyklisté zapojení do programu EPO byli průběžně informováni o tom, jaký je jejich stav červených krvinek a zdali mohou jít bez strachu na dopingovou kontrolu či nikoliv. Nutno ovšem ještě podotknout, že přesto že krevní transfúze a EPO byly zakázány již v roce 1998, daly se objevit ve vzorcích až od roku 2001, kdy byla vynalezena účinná metoda pro jejich zjišťování. Cyklisté také obcházeli zákaz používání EPO tím, že si pravidelně aplikovali přímo do žil mikrodávky EPO a tím mátlí komisaře, protože nárůst červených krvinek byl velice malý, a tak jim to většinou „prošlo“.

Také docházelo ke zneužívání terapeutických výjimek (TUE) třeba pro možnost užívání kortikoidů a to tím, že se falšovaly lékařské zprávy a tím byla možnost užívat určité, pro zdravé sportovce zakázané, látky. Dokonce se falšovaly i předpisy na léky, když se předepisovaly zpětně, aby měl některý ze závodníků alibi pro použití určité látky.

Dalším pozitivním krokem v této kauze je i to, že byl snad již definitivně do konce svého života vyloučen z „pomoci“ sportovcům neblaze proslulý „Dr. EPO“ – Ital Ferrari, který byl již doživotně odsouzen Italským olympijským výborem v případě dr. Donatiho. Později zase „vyplaval“ v kauze BALCO a teď mu snad dala USADA konečně smrtící ránu. Tento „doktor“ také v minulosti jednou prohlásil, že EPO je neškodné a že má podobný vliv na zdraví sportovce jako vypití deseti litrů pomerančového džusu.